Геннадій
ЦІРАТ

Конвенція про визнання та виконання іноземних судових рішень у цивільних або комерційних справах: новий внесок Гаазької конференції з міжнародного приватного права в уніфікацію міжнародного цивільного процесу

Здійснено огляд окремих положень Конвенції про визнання та виконання іноземних судових рішень у цивільних або комерційних справах 2019 р. Аналіз свідчить про те, що ми маємо справу з міжнародно-правовим документом, який поєднав в собі як положення, які довели свою придатність та ефективність в інших міжнародно-правових документах, так і відносно нові положення, які тільки з'являються у подібного роду актах. Вказане поєднання має на меті забезпечити певне правонаступництво, з одного боку, та зробити крок вперед на шляху вдосконалення та розвитку міжнародно-правових інструментів регулювання таких вкрай актуальних та важливих питань як визнання та виконання іноземних судових рішень в цивільних та комерційних справах.

Ключові слова: Конвенція про визнання та виконання іноземних судових рішень у цивільних або комерційних справах, Гаазька конференція з міжнародного приватного права, уніфікація міжнародного цивільного процесу

An overview of certain provisions of the Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Judgments in Civil or Commercial Matters 2019 is provided. The analysis shows that this international legal document combines provisions that have proven their validity and effectiveness in other international legal instruments, and relatively new provisions that only appear in such acts. This combination aims to ensure a certain succession, and to take a step forward in improving and developing international legal instruments to regulate such extremely important issues as the recognition and enforcement of foreign judgments in civil and commercial cases.

Keywords: Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Judgments in Civil or Commercial Matters, the Hague Conference on Private International Law, Unification of International Civil Procedure

2 липня 2019 року в Гаазі в останній день роботи Дипломатичної сесії Гаазької конференції з міжнародного приватного права¹ (надалі – Гаазька конференція), яка тривала два тижні, було прийнято Фінальний Акт, яким було затверджено остаточний варіант тексту міжнародної конвенції про визнання та виконання іноземних судових рішень у цивільних або комерційних справах (далі – Конвенція 2019 р., або Конвенція) [2]. Цим Актом було завершено багаторічну роботу, яка проводилася Гаазькою конференцією в рамках спеціального проекту, який отримав назву «*Judgments Project*» [3].

¹ Гаазька конференція з міжнародного приватного права – міжнародна міжурядова організація, створена у 1893 році, що здійснює роботу з уніфікації норм міжнародного приватного права.

УДК: 347

<https://doi.org/10.36952/uail.2020.3.105-111>

© Г. А. Цірат

ЦІРАТ Геннадій

доктор юридичних наук, доцент кафедри міжнародного приватного права Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Досягнуто багаторічну амбітну мету – створено багатосторонню міжнародну конвенцію універсального характеру з питань, які протягом багатьох років були каменем спотикання у процесах міжнародно-правової уніфікації міжнародного цивільного процесу. Мова йде про такі складові міжнародного цивільного процесу як юрисдикція спорів з іноземним елементом та визнання і виконання іноземних судових рішень у цивільних та комерційних справах. Сьогодні, коли Дипломатична сесія Гаазької конференції ухвалила остаточний текст вказаної конвенції, можна зробити перший огляд її основних положень, та започаткувати її обговорення в професійних колах з огляду на перспективи її підписання та ратифікації з боку нашої держави.

Декілька слів про історію питання. Гаазька конференція неодноразово намагалася протягом 50-70 років минулого сторіччя врегулювати на міжнародно-правовому рівні в єдиний універсальний конвенції питання підсудності цивільних та комерційних спорів з іноземним елементом та питання виконання іноземних судових рішень у цивільних та комерційних справах. Внаслідок таких спроб з'явилися наступні міжнародні конвенції, кожна з яких має свою правову «долю»: Конвенція про компетенцію суду, визначеного угодою сторін договору міжнародної купівлі-продажу товарів 1958 р.) [4], Конвенція про вибір суду 1965 р.) [5] та Конвенція про визнання та виконання іноземних судових рішень у цивільних та комерційних справах 1971 р.) [6].

Перші дві конвенції не набули чинності, оскільки не набрали необхідної кількості ратифікацій для цього. Конвенція 1971 р. набула чинності, але кількість її держав-учасниць складає лише 4, і це не дозволяє розглядати її як дійсно універсальну.

Гаазькі конвенції 1958 р. та 1971 р. являють собою різновид так званих «змішаних» (подвійних) конвенцій, в яких одночасно врегульовані питання підсудності певних категорій спорів з іноземним елементом і питання визнання та виконання іноземних судових рішень, винесених компетентними судами. Ми навмисно застосували два терміни, що б не спровокувати дискусію про те, який термін більш вдалий та відображає сутність явища, до якого він застосовується, враховуючі, що серед науковців немає єдиного підходу щодо їх застосування, а деякі дослідники взагалі пропонують відмовитись від їх застосування [7, 8]. У таких «змішаних» конвенціях питання підсудності прямо чи опосередковано обумовлюють виконання судових рішень: тільки рішення судів, які в силу норм конвенції мають юрисдикцію стосовно певних спорів з іноземним елементом, можуть бути представлені до виконання на підставі цієї конвенції. Прикладами «змішаних» конвенцій є такі відомі міжнародні конвенції регіонального характеру, як Брюссельська конвенція про юрисдикцію та виконання судових рішень у цивільних та комерційних справах 1968 р., так звана «паралельна» Конвенція Лугано про юрисдикцію та виконання судових рішень у цивільних та комерційних справах 1988 р. [10] та 2007 р. [11], Угода між Європейським Співтовариством і Королівством Данія про юрисдикцію та виконання судових рішень у цивільних та комерційних справах 2005 р. [12], Київська Угода про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності 1992 р. [13] та Мінська Конвенція про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах 1993 р. [14]. В рамках ЄС питання виконання судових рішень у цивільних та комерційних справах регулюються Регламентом ЄС № 1215/2015 про юрисдикцію та визнання та виконання судових рішень в цивільних та комерційних справах [15].

Лише Гаазька конвенція про вибір суду 1965 р. була присвячена регулюванню виключно питань підсудності цивільних та комерційних спорів з іноземним елементом, причому підсудності, заснованої на угоді сторін про вибір суду (договірна підсудність). Конвенція прямо виключила зі своєї сфери регулювання питання визнання та виконання рішень іноземних судів.

На початку 90-років минулого сторіччя за ініціатииви відомого американського вченого фон Мее-рена¹ в рамках Гаазької конференції була розпочата робота над розробкою єдиної універсальної конвенції про підсудність та виконання іноземних судових рішень у цивільних та комерційних справах. Після декількох років підготовчої роботи стало зрозуміло, що в такому форматі підготувати конвенцію неможливо: не вдасться узгодити всі суперечності у підходах до регулювання питань, перш за все, підсудності, які існують у різних системах права. Враховуючи ці обставини, було вирішено зосередити увагу на розробці конвенції, яка б регулювала тільки договірну підсудність та пов'язані з нею питання виконання судових рішень, ухвалених судами, обраними сторонами. Внаслідок цієї роботи у 2005 р. з'явилася Конвенція про угоди про вибір суду [9]. Вказана конвенція набула чинності 1.10.2015 завдяки участі у ній Європейського Союзу та, відповідно, майже всіх його держав-членів, а загальна кількість держав-учасниць цієї конвенції на сьогодні сягає вже 32. Цілий ряд держав підписав або приєднався до цієї конвенції, але поки що не ратифікував її. До цієї групи належать, зокрема, Китай, США та Україна, яка в 2016 р. приєдналася до конвенції, але до сих пір з невідомих причин не ратифі-

¹ Arthur von Mehren. URL: https://de.wikipedia.org/wiki/Arthur_T._von_Mehren

кувала її. Можна з певністю казати, що Європа дала зелене світло широкому застосуванню договірної підсудності у цивільних та комерційних справах та забезпечила її застосування відповідними процедурами визнання та виконання рішень обраних сторонами судів.

Після такого успіху Конвенції 2005 р. Гаазька Конференція у 2011 році вирішила започаткувати роботи в рамках «*Judgments Project*», метою якого було задекларовано створення загальної конвенції з питань виконання іноземних судових рішень по широкому колу цивільних та комерційних справ, не обмежуючись в питаннях підсудності лише підсудністю за угодою сторін. Були створені експертна, а згодом і робоча групи з підготовки нової конвенції. До 2018 року вдалося підготувати проект Конвенції, який був покладений в основу подальшої роботи, і на середину 2019 року була призначена Дипломатична сесія, метою якої було задекларовано прийняття остаточної редакції конвенції.

Такою була історія прийняття Гаазької Конвенції про визнання та виконання іноземних судових рішень у цивільних та комерційних справах. Конвенція відкрита для підписання. Більше того, представник Уругваю відразу підписав її від імені власної держави, чим і започаткував процес набуття Конвенцією сили.

Розглянемо зміст конвенції та визначимось, як вона регулює порядок та умови виконання іноземних судових рішень у цивільних та комерційних справах.

Конвенція 2019 р. являє собою різновид «змішаних» конвенцій, в яких разом з питаннями, які безпосередньо стосуються визнання та надання дозволу на виконання іноземних судових рішень, врегульовуються і питання підсудності спорів з іноземним елементом.

Особливість цієї конвенції полягає в тому, що питання підсудності спорів з іноземним елементом врегульовані не нормами «прямої» дії, які б встановлювали критерії, за якими суди держав-учасниць мали б вирішувати чи підсудна їм та чи інша справа, а в «непрямий» спосіб, як «піддруктя» або умова для визнання та виконання певного іноземного судового рішення. Це такі правила, які застосовуються тільки *a posteriori*, на стадії визнання та виконання судового рішення, та слугують цілям перевірки наявності у суду, що ухвалив рішення, юрисдикції, для того, щоб встановити, підлягає рішення виконанню чи ні [8].

Такий підхід в регулюванні питань підсудності, по-перше, є традиційним для Гаазької Конференції і був вже застосований у Конвенції 1971 р., а по-друге, відрізняється від «класичних» підходів регулювання підсудності спорів з іноземним елементом, втілених у багатьох регіональних конвенціях, таких як Брюссельська 1968 р., Конвенції Лугано 1988 р. та 2007 р., Мінська конвенція 1993 р., та у переважній більшості двосторонніх договорів про надання правової допомоги у цивільних та комерційних справах, укладених Україною з іншими державами.

Врегулювання в Конвенції 2019 р. питань підсудності саме в непрямий спосіб є ключовою компонентою, яка, на нашу думку, дозволила взагалі дійти згоди (досягти компромісу) між усіма учасниками, що має принципове значення для життєздатності цієї конвенції. Ми маємо розуміти, що узгодити єдині критерії визначення підсудності комерційних, а тим більше цивільних спорів з іноземним елементом, та закріпити ці критерії в міжнародному документі не представляється сьогодні можливим внаслідок принципово різних підходів до регулювання цих питань правом держав, що належать до сім'ї цивільного права та правом держав сім'ї загального права. Ми вже не кажемо про мусульманське право та особливості регулювання ним відповідних приватноправових відносин.

Здається, що попри назву, основний зміст та спрямованість Конвенції 2019 р., а також головними та найбільш складними питаннями все ж таки залишаються питання підсудності.

Що стосується регулювання безпосередньо питань визнання та виконання іноземних судових рішень, то Конвенція (а) повністю зберегла інститут екзекватури стосовно іноземних судових рішень, (б) містить «традиційний набір» положень, метою яких є створення уніфікованого підходу до регулювання процесуальних аспектів визнання та виконання іноземних судових рішень у цивільних справах. До такого набору входять: (а) вимоги, яким мають відповідати судові рішення, що б мати спроможність бути визнаними на території інших держав-учасниць; (б) перелік документів, які мають бути подані зацікавленою стороною для порушення процедури визнання та виконання іноземного судового рішення в іншій державі – державі-місця виконання; (в) підстави для відмови у визнанні та виконанні іноземного судового рішення; (г) питання сплати процесуальних витрат та (д) процедури, що мають застосовуватися при розгляді справ про визнання та виконання іноземного судового рішення та деякі інші.

Розглянемо зміст конвенції та проаналізуємо її основні положення.

Сфера застосування Конвенції 2019 р.

Згідно з положеннями ст. 2 Конвенції «...застосовується до визнання та виконання рішень в цивільних або комерційних справах» [2]. Таке загальне визначення сфери застосування вказує на досить широке коло судових рішень, які можуть бути ухвалені судами держав-учасниць і які можуть потра-

пляти до сфери дії цієї конвенції. Хоча Конвенція не дає визначення «цивільна» або «комерційна» справа, вона разом з цим містить досить широкий, але все ж таки майже вичерпний перелік справ, які виключені зі сфери її застосування. До таких виключень, зокрема, належать рішення по адміністративних справах, рішення по значній кількості справ, які ми відносимо до цивільних, зокрема, сімейних, спадкових, правового становища особи, перевезення пасажирів та вантажу, питань інтелектуальної власності та багато інших. Хоча переважна більшість винятків міститься у ст. 2 Конвенції, деякі винятки містяться і в інших статтях Конвенції.

Невключення певної категорії цивільних у нашому розумінні справ до сфери застосування Конвенції не позбавляє рішення судів одних держав, прийнятих по спорах, які стосуватимуться згаданих у ст. 2 Конвенції правовідносин, можливості бути представленими до виконання, але не за правилами цієї Конвенції, а за правилами, наприклад, інших багатосторонніх конвенцій чи двосторонніх договорів про правову допомогу, а за відсутності таких договорів – за правилами, встановленими національним законодавством відповідної держави.

Визначення понять.

Конвенція містить визначення всього трьох понять: (а) відповідач; (б) судові рішення та (в) за якими критеріями визначається приналежність – місце знаходження підприємства або особи, яка не є фізичною особою, в державі-учасниці. Вказані поняття є ключовими для багатьох статей і положень Конвенції.

Основні умови виконання судових рішень. Конвенція закріплює основні умови, за наявності яких іноземне судові рішення підлягає виконанню за правилами цієї Конвенції.

По-перше, виконанню в державах-учасниках Конвенції підлягають судові рішення, які ухвалені тільки в інших державах-учасниках, чим забезпечується принцип взаємності та закріплюється територіальний критерій визначення кола судових рішень, на які Конвенція розповсюджує свою дію. Це коло обмежується судовими рішеннями, ухвленими в державах-учасниках при їх визнанні та виконанні в інших державах-учасниках цієї Конвенції.

По-друге, у державі, в якій запитується виконання іноземного судового рішення, не може відбуватися перегляд цього рішення по суті. Може мати місце лише такий огляд рішення, який необхідний для правильного застосування цієї Конвенції. Цим положенням закріплюється принцип (а) заборони втручання влади держави, в якій запитується визнання та виконання судового рішення, в ухвалене судовою владою іншої держави судові рішення, (б) принцип незмінності та остаточності судового рішення.

По-третє, судові рішення може бути визнане в іншій державі-учасниці лише в тому випадку, якщо воно чинне в державі походження (державі, суд якої виніс це судові рішення) і може отримати дозвіл на виконання лише у випадку, якщо воно підлягає виконанню в державі походження. Таким чином, характеристики, яким має відповідати судові рішення, що б мати правову здатність бути виконаним в іншій державі-учасниці Конвенції, визначаються у відповідності з правом держави, суд якої ухвалив таке рішення.

По-четверте, визнання та виконання іноземних судових рішень має відбуватися «... у відповідності з положеннями цієї Конвенції» [2], що встановлює пріоритет положень конвенції над нормами національного права та має забезпечити одноманітність та уніфікований підхід до регулювання окремих процесуальних аспектів виконання іноземних судових рішень, які є предметом регулювання нормами Конвенції. Не врегульовані Конвенцією процесуальні аспекти виконання мають регулюватися нормами національного права держави, в якій запитується виконання судового рішення.

П'яте. У визнанні та виконанні рішення може бути відмовлено лише з підстав, встановлених цією Конвенцією [2], чим забезпечується обмежувальний та уніфікований підхід до визначення кола таких підстав, обмеження дискреції судів у вирішенні вказаних питань.

Зазначені принципові положення створюють каркас всього інституту визнання та виконання іноземних судових рішень, встановленого Конвенцією.

Питання підсудності справ, рішення по яких підлягають виконанню згідно з нормами Конвенції 2019 р.

Ключовими, на наш погляд, положеннями конвенції є положення ст.ст. 5-6, які встановлюють критерії «пов'язаності» самого спору або певних елементів цього спору з державою, суд якої ухвалив рішення. Ці критерії, точніше, відповідність судового рішення хоча б одному з цих критеріїв, обумовлюють застосування до цього судового рішення положень конвенції щодо визнання та виконання. Ці критерії є своєрідними прив'язками, за допомогою яких має визначатися чи є правовий зв'язок між державою, суд якої ухвалив рішення, що запитується до виконання, та самими спірними правовідносинами або окремими його елементами.

Наприклад, п. 1 ст. 5 Конвенції вказує: «[с]удове рішення має можливість бути визнаним та виконаним, якщо має місце одна з наступних умов» [2]. Як було вказано вище, ці умови являють собою

різного роду прив'язки до держави походження судового рішення. Аналіз вказаних прив'язок, які містяться у Конвенції, дозволив здійснити їх поділ на декілька груп. Критерієм такого поділу є сам характер такої прив'язки.

До першої групи можна віднести ті прив'язки, що визначають зв'язок особи, проти якої судове рішення запитується до визнання та виконання, з державою, суд якої ухвалив таке рішення.

До прикладу, положення ст. 5(1) (а) Конвенції вказують, що рішення підлягає виконання якщо «особа, проти якої запитується виконання рішення, мала постійне перебування в державі походження судового рішення в той час, коли ця особа стала стороною судового провадження в державі ухвалення рішення» [2]. Іншими словами, якщо рішення стосується певної особи, умовою застосування Конвенції є те, що б вона постійно перебувала (мала постійне місце знаходження, була доміцильована) в державі, суд якої ухвалив це рішення, на момент, коли ця особа або подала позов або була залучена в якості відповідача, третьої сторони тощо у справу, наслідком розгляду якої стало судове рішення.

Положення ст. 5(1) (б) Конвенції встановлюють таку прив'язку: «фізична особа, щодо якої вимагається визнання чи примусове виконання, мала своє основне місце ведення господарської діяльності у державі походження у той час, коли ця особа стала стороною у судовому процесі у суді походження рішення, а позов, на якому ґрунтується рішення, виник з діяльності цього бізнесу» [2].

Як ми бачимо, в цих випадках Конвенція вказує на осіб, фізичних та юридичних, які були сторонами або учасниками судового процесу, наслідком якого є судове рішення, що запитується до виконання. Вона розповсюджує дію на таких осіб незалежно від того, чи були вони позивачем, відповідачем чи третьою особою в цьому процесі, незалежно від їх громадянства, застосовуючи критерій доміцільності або основного місця ведення бізнесу.

Наступна група прив'язок стосується осіб, які виступали у справі в якості відповідачів. Наприклад, «відповідач утримував філію, агентство або іншу установу без окремої юридичної особи в державі, суд якої ухвалив рішення, яке підлягає виконанню, в той час, коли ця особа стала стороною судового провадження у цьому суді та позов, на якому ґрунтується рішення суду, виник з діяльності цих філій, агентства або установи» [2]. З цього положення видно, що в цій конвенційній вимозі поєднуються три критерії: (i) статус особи як відповідача у справі; (ii) зв'язок цієї особи з державою, суд якої ухвалив рішення, у формі наявності в цій державі філії, агентстві цієї особи та (iii) позов стосувався діяльності такої філії, агенції цієї особи (відповідача).

Вимоги, пов'язані із статусом особи в процесі, яка виступала в якості відповідача по справі, рішення по якій запитується до виконання на основі Конвенції 2019 р., містяться у положеннях ст. 5 (1)(d)-(f) Конвенції [2].

Наступна, і сама велика група прив'язок стосується самого судового рішення, точніше, характеру правовідносин, спір з яких було вирішено судом і щодо яких було постановлено судове рішення, яке запитується до визнання та виконання. Наприклад, «рішення стосується договірної зобов'язання, і воно було винесено судом держави, в якій виконання такого зобов'язання має місце або повинно було мати місце відповідно до (i) угоди сторін, або (ii) права, що має застосовуватися до договору, за відсутності узгодженого місця виконання» [2]. Або коли судове рішення стосується оренди нерухомого майна та це рішення було винесене судом держави, в якій це майно знаходиться [2]. В наведених прикладах ми зустрічаємо такі класичні прив'язки як «місце виконання зобов'язання» або «місце знаходження нерухомого майна», які використовуються в міжнародному приватному праві при визначенні права, що має застосовуватися до регулювання відповідних правовідносин.

Вимоги, пов'язані з характером спірних правовідносин, стосовно яких було ухвалене судове рішення, яке запитується до виконання на підставі Конвенції 2019 р., містяться у положеннях ст. 5 (1)(g)-(m), ст. 5 (3) та ст. 6 Конвенції [2].

Таким чином, у процесі розгляду справи про визнання та виконання іноземного судового рішення суд держави-учасниці Конвенції 2019 р. має дослідити всі ті аспекти справи, по якій винесено вказане рішення, на предмет наявності однієї з умов, передбачених ст. ст. 5-6 Конвенції. І хоча така вимога прямо не передбачена нормами Конвенції, такий висновок впливає з самого характеру повноважень судів держав, в яких іноземні судові рішення запитуються до виконання. Положення ст. 5 виконують функції певного «фільтра», який мають застосовувати саме суди держави, в якій рішення іноземного суду представлено до визнання та виконання.

Закінчуючи огляд Конвенції 2019 р., слід вказати наступне. Конвенція визначає перелік підстав для відмови у визнанні та виконанні іноземних судових рішень. Набір підстав в цілому традиційний, але є і певні новації та особливості.

До тих підстав, що ми вважаємо традиційними, або класичними, можна віднести наступні. (А) Неповідомлення сторони (відповідача) в достатній термін та в такий спосіб, які б дозволили цій стороні підготувати свій захист, або повідомлення сторони в такий спосіб, який не сумісний з фунда-

ментальними принципами, які стосуються вручення судових документів у державі, де запитується виконання судового рішення. (Б) Визнання чи примусове виконання рішення буде суперечити публічному порядку держави, в якій запитується виконання судового рішення. Окремо слід звернути увагу та таку складову публічного порядку як судові провадження, що призвело до винесення судового рішення, яке було несумісним з основоположними принципами процесуальної справедливості цієї держави. (В) Наявність конкуруючого судового рішення: рішення несумісне з рішенням, винесеним судом держави, в якій запитується виконання іноземного судового рішення у спорі між тими ж сторонами, або рішення несумісне з рішенням, яке ухвалено раніше судом іншої держави між тими ж сторонами з одного і того ж предмету, за умови, що рішення, що ухвалене раніше, відповідає умовам, необхідним для його визнання в державі, в якій запитується виконання іноземного судового рішення.

До підстав, які є новими для договірної практики України в цій сфері, хоча і відомі іншим міжнародним договорам, можна віднести такі підстави, як: (а) судові рішення було отримано шляхом шахрайства; (б) провадження у суді походження судового рішення суперечило домовленості сторін; (в) якщо «судові рішення стосується збитків, включаючи зокрема, штрафні збитки, які не компенсують стороні фактичні втрати або заподіяну шкоду» [2].

Здійснений огляд окремих положень Конвенції 2019 р. свідчить про те, що ми маємо справу з міжнародно-правовим документом, який поєднав в собі як положення, які довели свою придатність та ефективність в інших міжнародно-правових документах, так і відносно нові положення, які тільки з'являються у подібного роду актах. Вказане поєднання має на меті забезпечити певне правонаступництво, з одного боку, та зробити крок вперед на шляху вдосконалення та розвитку міжнародно-правових інструментів регулювання таких вкрай актуальних та важливих питань як визнання та виконання іноземних судових рішень в цивільних та комерційних справах.

Сподіваємося, що здійснений огляд основних положень Конвенції 2019 р. приверне увагу нашої юридичної громадськості до цього документа та започаткує процес його вивчення, осмислення та обговорення перспектив приєднання до нього нашої держави.

1. URL: <https://www.hcch.net/en/news-archive/details/?varevent=687>.
2. Convention of 2 July 2019 on the Recognition and Enforcement of Foreign Judgments in Civil or Commercial Matters. URL: <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=137>.
3. URL: <https://www.hcch.net/en/projects/legislative-projects/judgments/special-commission/>.
4. Convention of 15 April 1958 on the jurisdiction of the selected forum in the case of international sales of goods URL : <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=34>.
5. Convention of 25 November 1965 on the Choice of Court URL : <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=77>.
6. Convention of 1 February 1971 on the Recognition and Enforcement of Foreign Judgments in Civil and Commercial Matters URL: <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=78>.
7. Ralf Christian Michaels. Some Fundamental Jurisdictional Conceptions as Applied in Judgment Conventions. URL: https://www.researchgate.net/publication/37809918_Some_Fundamental_Jurisdictional_Conceptions_as_Applied_in_Judgment_Conventions#pf19.
8. Yoav Oestreicher. The Rise and Fall of the «Mixed» and «Double» Convention Models Regarding Recognition and Enforcement of Foreign Judgments. Washington University Global Studies Law Review Volume 6 | Issue 2 January 2007. URL: https://openscholarship.wustl.edu/cgi/viewcontent.cgi?referer=&httpsredir=1&article=1139&context=law_globalstudies.
9. The Hague Convention of 30 June 2005 on Choice of Court Agreements URL: <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=98>.
10. CONVENTION on jurisdiction and the enforcement of judgments in civil and commercial matters. Done at Lugano on 16 September 1988 (88/592/EEC). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A41988A0592>.
11. CONVENTION on jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in civil and commercial matters on 30 October 2007. URL: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:22007A1221\(03\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:22007A1221(03)).
12. The Agreement between the European Community and the Kingdom of Denmark on jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in civil and commercial matters, signed at Brussels on 19 October 2005. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A22005A1116%2801%29>.
13. Київська Угода про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності 1992 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_076.

14. Мінська Конвенція про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах 1993 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_009.

15. Regulation (EU) No 1215/2012 of the European Parliament and of the Council of 12 December 2012 on jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in civil and commercial matters. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32012R1215>.

Summary

On July 2, 2019, on the last day of the Diplomatic Session of the Hague Conference on Private International Law, which lasted two weeks, the Final Act approved the final version of the text of the International Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Judgments in Civil or Commercial Matters. This Act completed the long-standing work of the Hague Conference as part of a special project called «the Judgments Project».

A long-term ambitious goal has been achieved – a multilateral international convention of a universal nature has been created on issues that have been a stumbling block in the processes of international legal unification of the international civil process for many years. We are talking about such components of the international civil process as the jurisdiction of disputes with a foreign element and the recognition and enforcement of foreign judgments in civil and commercial cases. Today, when the Diplomatic Session of the Hague Conference adopted the final text of this convention, it is possible to make a first review of its main provisions, and begin its discussion in professional circles, given the prospects of its signing and ratification by our state.

An overview of certain provisions of the Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Judgments in Civil or Commercial Matters 2019 is provided. The analysis shows that this international legal document combines provisions that have proven their validity and effectiveness in other international legal instruments, and relatively new provisions that only appear in such acts. This combination aims to ensure a certain succession, and to take a step forward in improving and developing international legal instruments to regulate such extremely important issues as the recognition and enforcement of foreign judgments in civil and commercial cases.

In the process of considering a case on recognition and enforcement of a foreign judgment, the court of a state party to the 2019 Convention must examine all aspects of the case in which the decision was rendered, for the presence of one of the conditions provided for in Art. 5-6 of the Convention. Although such a requirement is not expressly provided for in the provisions of the Convention, such a conclusion follows from the very nature of the jurisdiction of the courts of the States in which foreign judgments are sought for enforcement. Provisions of Art. 5 perform the functions of a certain «filter» to be applied by the courts of the state in which the decision of a foreign court is submitted for recognition and enforcement.

The Convention sets out a list of grounds for refusing to recognize and enforce foreign judgments. The set of grounds is generally traditional, but there are some innovations and features.